

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, April 30, 1980

Nr. 82

BRZEZINSKI NUSTŪMĖ VANCE NUO CARTERIO

SKUODŽIO "KREIPIMASIS Į VISUS LIETUVOS TIKINČIUOSIUS"

Nuolat matydamas ir skaudžiai pergyvendamas Lietuvos tikinčiųjų teisių užgniaužimą, neturėjimą savos oficialios leidžiamos spaudos ir negalėjimą dalyvauti atvirose diskusijose su nepalaujamu ateistinės spaudos srauto leidėjais, LKB Kronikos apkalbinimus šmeižtais, aš, Vytautas Skuodis, pasitaraisiais metais atlikau 400 ps. apimtį analitinį darbą "Dvasinis genocidas Lietuvoje".

Jame statistiškai apibendrinu visus 1940-1976 metais LTSR periodinėje spaudoje atspausdintus ateistinius straipsnius, o taip pat visos Lietuvos tais metais išleistas ateistines knygas bei brošiūras. To darbo turinys dažnai iliustruojamas skaičiais, aiškiai parodo tarybinio ateizmo nemoksliskumą, jo vulgarumą, tikinčiųjų sistemingą įžeidinimą, persekiojimus — elementarių, visame pasaulyje pripažintų žmogaus teisių nuolatinių pažeidimų Lietuvoje.

Išleisdamas šį darbą į viešumą, tvirtai pareiškiu, kad:

- 1) Nuo 1979 m. lapkričio mėn. 21 d. save laikau šeštuju LTTG K. nariu.
- 2) Sutinku, kad visi to komiteto dokumentai, man dėl kurių nors priežasčių negalint pasirašyti, būtų išleidžiami taip pat ir mano vardu.
- 3) Veikala "Dvasinis genocidas Lietuvoje" (autorius doc. Vytautas Skuodis) prašau skatinti šio komiteto dokumentu.

Doc. geolog. mokslų kandidatas Vytautas Skuodis
Vilnius, 1979 m. lapk. 25 d.
(Elta)

SUMTI STATKEVIČIUS IR PETKEVIČIUS

Kaip informuoja USSR News Briefs (Briuselis, Nr. 5), vasario 14 d. Valniuje buvo sumtas gydytojas Algirdas Statkevičius. Gimęs 1923 m., jis pirmą kartą buvo nuteistas 1951 m. pagal 58-ąjį Baudžiamojo Kodekso straipsnį. Paleistas iš lagerio 1956 m., vėl buvo sumtas 1970 metų gegužės mėnesį už trijų knygų parašymą: Komunistų manifesto kritika, Sociologinių tyrimų Lietuvoje išvada ir Visuomenės gyvenimo abėcėlė. Teismas Statkevičių pripažino nepakaltinamu ir nukreipė jį į psichiatriinę ligoninę. Paleistas po dvejų su puse metų, jis dirbo gydytoju greitojo pagalbos Vilniuje.

KALENDORĖLIS

Balandžio 30: Sofija, Pijus V, Venta, Rinkantas, Virbutis.
Saulė teka 5:50, leidžiasi 7:16.
Oras debesuotas, liš šiek tiek mažiau.

Pernai rugpjūčio 23 d. Statkevičius pasirašė 45-ųjų pabaltiečių memorandumą, smerkiantį Stalino ir Hitlerio samokslą. 1979 metų spalio 3 d. jo bute, kaip ir Terlecko, Sasnausko, Šakalių bei kitų, padaryta krata. Praeitais metais Statkevičius įsijungė į lietuviškąją Helsinkio grupę. Su kitais grupės nariais, jis pasirašė jos 18-ą ir 19-ą dokumentus, kuriuose protestuojama prieš Antano Terlecko ir Tatjanos Velikanovos suėmimus.

USSR News Brief (Briuselis, Nr. 4) žinomis, vasario mėn. Lietuvoje suimtas ilgametis politinis kalnys Jonas Petkevičius. Grįžęs iš lagerio, jis su žmona Jadvyga ir sūnumi gyveno šiauliuose ir dirbo Aklųjų draugijos dirbtuvėje. Petkevičiai yra aktyvūs žmogaus teisių sąjūdžio nariai. Pernai rugpjūčio 23 d. Jonas Petkevičius ir jo žmona pasirašė 45-ųjų pabaltiečių memorandumą, smerkiantį Hitlerio-Stalino paktą ir reikalaujanti laisvės Pabaltijo tautoms. (E)

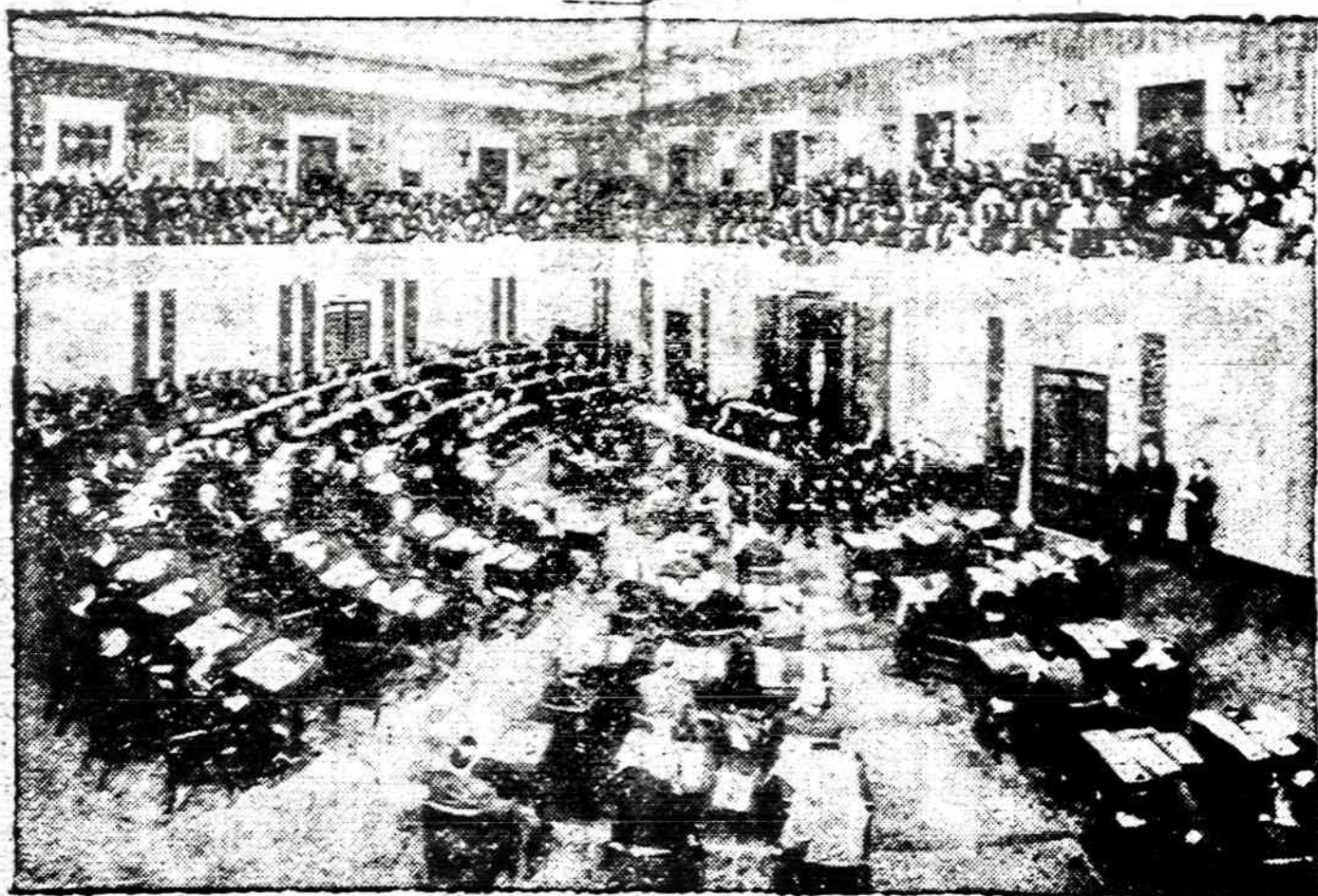
Sekmadienį buvo krikštijamas Trident tipo povandeninis laivas Groton, Conn. Ceremonijas stebėjo virš 5,000 asmenų. Atsirado 850 demonstrantų, kurie sugulė prie laivų statyklos vartų. 211 sulaikyti, 25 iš jų liko areštiniėje, nes atsisakė suteikti apie save asmenines žinias.

Libijos diktatorius Muammar Kadafi sekmadienį kalbėjo karo mokyklos kadetams. Jis pabrėžė užsienio esantiems režimo priešams registruotis Libijos ambasadoje, grasindamas juos likviduoti. Paskutiniu metu nuo teroristų žuvo keturi Libijos piliečiai: du Romoje ir du Londone.

Nuo ketvirtadienio kainos skristi lėktuvais pakils 5,4%.

Sen. Charles Percy pareiškė, kad prezidentas turėjo informuoti Kongresą apie planuojamus visus karo žygius į šventas valstybes.

Amerikos Kongreso atstovai nori nuodugniai ištirti visą Irano ekspediciją ir jos pasekmes.

PREZIDENTAS NENORIAI PRIĖMĖ SEKRETORIAUS ATSISTATYDINIMĄ

SEKRETORIUS VANCE DAR PORĄ SAVAIČIŲ APTVARKYS BĖGAMOSIUS REIKALUS

WASHINGTON, D.C. — Sekretorius Cyrus R. Vance prieš dvi savaites pareiškė prezidentui, kad jis yra priešingas Amerikos karo jėgų siuntimui į Iraną. Sekretorius yra priešingas net tuo atveju, jeigu ir pasisektų išlaisvinti visus Amerikos piliečius. Amerikiečiai bus laisvi, bet santykiai su dabartiniu Iranu nepagerės. Todėl reikia naudoti kitus metodus, jei norime geresnių santykių.

Sekretorius Vance, savo pavaduotojo Hodding Carter lydimas, pirmadienį nuvyko į Baltuosius Rūmus ir įteikė prezidentui oficialų atsistatydinimo raštą. Prezidentas labai nenoriai jį priėmė. Prezidentas būtų norėjęs, kad sekretorius būtų pasilikęs Valstybės departamento priešakyje ir tvarkęs reikalus, bet kai iš pokalbio paaiškėjo, kad sekretorius negalės taip pasielgti, tai prezidentas priėmė atsistatydinimo pareiškimą. Sekretorius sutiko dar porą savaičių pabūti Valstybės departamente, aptvarkyti ir perduoti visą eilę reikalų.

MASKVA DŽIAUGIASI VANCE PASITRAUKIMU

Iš Maskvos ateinančios žinios sako, kad sekretoriaus Vance pasitraukimas iš Valstybės departamento sukėlė pasitenkinimą Sovietų Sąjungos pareigūnų tarpe, nes tai "parodo vidinius nesutikimus Carterio administracijoje". Sekretorių C. Vance Maskva skaitė realistu ir sunkiai įtikinančiu žmogumi.

Pasitraukus Cyrus R. Vance, paliktas laisvas kelias Brzezinskio avantiūrizmo politikai, kuri gali sudaryti pavojų pasaulio taikai, — komentuoja Maskvoje.

Irano užsienio reikalų ministras Gotbzadė džiaugėsi, kad Vance atsistatydino. Ministeriui atrodo, kad ir Carteris turėtų atsistatydinti.

Irano naftos ministeris taip

pat labai nepatenkintas prezidento Carterio užsienio politika. Jis norėtų vėl atnaujinti naftos prekybą. Versnių uždarymas labai smarkiai kenkia visai Iranui ekonomijai. Jis Vance'as pasitraukimą skaito kaip pradžių pasiekimo JAV politikos Irano atžvilgiu.

MAISTO KORTELIŲ PROGRAMA — BĖDOJE

Agrikultūros sekretorius Bob Bergland pranešė, kad maisto kortelių programos turės būti nutrauktos birželio 1 dieną, jei Kongresas nepadidins toms programoms sumų. Kongresas yra paskyręs \$6,2 milijono metams, bet iki fiskalių metų pabaigos trūkstą \$2,65 milijono.

Illinois valstijoje yra 874,000 žmonių, gaunančių maisto kortelės, Indianoje 335,000 ir Wisconsin 204,000 žmonių. Jų kortelės kainuoja valdžiai 50 milijonų dolerių.

Pirmadienį prasidėjo bylos vienuolikai FALN teroristų Cook apskrityje Kriminaliniame teisme. Įtariamieji trukdė teisėjams, šūkraudami Puerto Riko išlaisvinimo organizacijos šūkius. Du gavo po 6 mėn. kalėjimo už teisimo įžeidimą. Byla bus tęsiama gegužės 19 dieną.

BENDROSIOS RINKOS VALSTYBES PALAIKO JAV POLITIKĄ

KIRCHBER, Liuksemburgas. — Dviejų dienų Bendrosios Rinkos konferencijoje devynių valstybių atstovai nutarė prisidėti prie Irano blokados, jei iki gegužės 17 d. nebus paleisti įkaitai. Konferencija taip pat pagelavo, kad Jungtinės Tautos vėl pradėtų žygius įkaitams išlaisvinti.

Pritarimas paskelbtas nežūrint nepasisekusį karinių paspartų ir Valstybės sekretoriaus Cyrus Vance atsistatydinimo.

CARTERIS DVI VALANDAS KALBĖJOSI SU KARIAIS

HOUSTON, Texas. — Prezidentas Carteris buvo nuskrudęs į Texas valstiją ir dvi valandas tarėsi su Amerikos kariais, sunkiai sužalotais ir apdegusiais nevykusioje Irano ekspedicijoje. Prezidentas norėjo iš pačių karių patirti, kas atsitiko, kaip jie dabar jaučiasi. Niekad prezidentas nebūtų turėjęs tokio pilno vaizdo apie nelaimę, jeigu jis karių nebūtų susitikęs ir laisvai su jais nebūtų išsikalbėjęs.

Ar nesigailite, kad nepasisekė toks nuvykimas į Iraną? — paklausė prezidentas. — Jeigu būtų reikalo, tai mes ir antrą kartą savo noru skristume, — lyg vienas atsakė gydomi kariai.

Prezidentas šia proga susitiko su Demokratų partijos atstovais ir susipažino su aktyvesniais pirminių rinkimų kampanijos darbuotojais.

MOTORUS STABDO DRUSKOS DULKĖS

TEL AVIVAS, Izraelis. — Izraelio mokslininkas ir buvęs karys tvirtina, kad Amerikos malūnsparnius galėjo sustabdyti karštų Irano dykumų dulksės. Jos veik nepastebėjusios paprasta ir išvargusia akimi, bet motorams jos yra labai pavojingos. Nėra jokių priemonių apsaugoti žemai skrendančius lėktuvus ar malūnsparnius. Izraelitai bandė įvairiausias apsaugos priemones, bet karštos dykumose negalima motorų nuo jų apsaugoti. Dulksės tokios mažos, kad palenda pro jautriausius sietelius ir prilimpa prie motorų sienelių. Netrukus tos dulksės kenkia motorams ir žemai skrendantieji malūnsparniai priversti leisti žemyn.

Amerikos lakūnai galėjo nieko apie tas dulkses nežinoti, bet praktiškai pamatė šių dykumų dulkių pavojų.

Sekmadienį ir pirmadienį siautusi audra atėmė gyvybę daugeliui pabėgėlių kubiečių. Sunku nustatyti, kiek žmonių nuskendo, nes audra skandino laivellus ir keleivius.

CYRUS R. VANCE PRALAIMĖJO PRIEŠ PATARĖJĄ ZBIGNIEW BRZEZINSKI

VALSTYBES SEKRETORIAUS PAREIGAS EINA WARREN M. CHRISTOPHER

BANDO ĮDĖTI PLAUCIUS IR ŠIRDIJ

SAN FRANCISCO, Calif. — Sanford universiteto gydytojai įdėjo beždžionei plaucius ir širdį. Operacija pasisekė ir operuotas gyvulėlis taisosi.

Gydytojai specialistai apskaičiavo, kad įdėjimas naujos širdies ir naujų plaučių gali būti sėkmingesnis, negu vien tikta širdies. Abu organai veikia suderintai. Iš plaučių ateina išvalytas kraujas. Jeigu abu organai perkeltami tuo pačiu metu, tai operacija turėtų būti sėkmingesnė.

Paaiškėjo, kad gydytojai jau seniai pradėjo šios rūšies bandymus. Viena beždžionė, gavusi naują širdį ir plaučius, jau išgyveno 312 dienų. Daktaras Bruce Reitz tvirtina, kad operuotas operacija turėtų būti sėkmingai atrodę, gana gerai jaučiasi.

Visas šios rūšies operacijas prižiūri dr. Norman E. Schamway. Jo žinioje vyksta visos organų perkėlimo operacijos.

PREMJERAS M. BEGIN VIS VIEN NESITARTŲ

Izraelio premjeras Menachem Beginas pirmadienį Prancūzijos televizijos korespondentui pareiškė, kad jis nesitartų su teristine Palestino Išlaisvinimo Organizacija, nors ji pripažintų Izraeliui egzistencijos teisę. Jie tai gali skelbti tik iškodami užtarę, bet tokie jų pareiškimai neturi reikšmės.

Rusų žinių agentūra Tas paskelbė, kad Sovietų kolchozininkai yra pasiryžę išpildyti grūdų normas, nežūrint nepalankaus oro.

Popiečius Jonas Paulius II penktadienį išvyksta lankyti Afrikos valstybes. 10 dienų kelionėje jis aplankys Zairę, Kongą, Keniją, Gana, Upper Volta ir Ivory Coast valstybes.

Prezidentas Carteris, apgailestaudamas priėmė sekretoriaus Cyrus R. Vance atsistatydinimo pareiškimą ir paprašė sekretoriaus pavaduotoją W. Christopher citi pareigas.

WASHINGTON, D.C. — Nepavykus bandymui karinėmis priemonėmis išlaisvinti įkaitus, laikomus JAV ambasadoje Teherane, Washington galutinai išryškėjo du skirtingi politikos poliai bei nuomonių skirtumai tarp Baltųjų Rūmų ir Valstybės departamento. Tų skirtumų pasekoje atsistatydino Valstybės sekretorius Cyrus R. Vance. Baltiesiems Rūmams palaikė ir veikė pagal prezidento patarėjo tautinio saugumo reikalams Zbigniew Brzezinskio nurodymus.

Cyrus Vance nemėgo, kad kas nors dominuotų jo vadovaujamos politikos reikaluose. Jis norėjo atstatyti klasikinę Amerikos politiką, kuri buvo puoselėjama nuo Amerikos įkūrimo, pagrįsta teise ir teisingumu. Šiems dalykams jis buvo pasiryšęs: plauti tvirtą ir pastovų charakterį, be to, teisininko profesiją. Kai prezidentas Carteris jį pasirinko Valstybės sekretoriumi, atvanga buvo ne tik Amerikoje, bet ir Europos valstybėse. Jis nesiekė, kad JAV taptų pasauliniu policininku.

C. R. Vance kiekvieną dieną raštu informuodavo prezidentą Carterį apie įvykius bei pastangas. Tačiau veikiai jis pajuto prezidento patarėjo Zbigniew Brzezinskio įtaką bei kompetenciją. Brzezinskis kiekvieną dieną malė prez. Carterį, jį informavo apie pasaulinius įvykius ir įtaigojo JAV politiką. Aišku, kad jo įtaka prezidentui buvo grynėsnė. Z. Brzezinskis buvo grynėsnės politikos šalininkas, nežūrint galimos konfrontacijos. Atsistatydinus Vance'į, varžybos tarp dviejų politikų pasibaigė.

Valstybės sekretoriaus pareigas eina buvęs pasekretorius Warren M. Christopher, 54 metų teisininkas ir politikas. Tai didelių gabumų asmenybė, ejęs laugeli aukštųjų pareigų administracijoje. Jis laikomas nepašalinomu derybų ir kompromisų ieškojime. Christopher atstovavo Valstybės departamentą saugumo taryboje, kai buvo nuprešta laisvinti karinėmis pajėgomis įkaitus, laikomus JAV ambasadoje Teherane.

RENGIASI ATIDUOTI KARIŲ LAVONUS

TEHERANAS, Iranas. — Revoliucinis Irano komitetas nutarė atiduoti žuvusių Amerikos karių lavonus popiežiaus Jono Pauliaus II, tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Šveicarijos valdžios atstovams. Manoma, kad šiomis dienomis lavonai bus pasiųsti į Ameriką.

Tarp Revoliucinio komiteto narių kilo aštrūs ginčai, diskutuojant lavonų klausimą. Tas gali visą reikalą kurį laiką sulaukyti, bet tarp pačių iranėčių vyrauja nuomonė, kad juo greičiau bus atiduoti amerikiečių palaikai, tuo bus geriau.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėst. RIMAS NERIMAVIČIUS

Asilas

Kada Jupiterio sutverti žvėrys
Ant Graikų žemės atsidūrė,
Tai ir asilas pakliuvo į jų būrį.
Gal dėl nuovargio ar dėl kitų vargų
Jis asilą sutvėrė be ragų.
Be to visi pradėjo iš jo šaipytis.
Kas į tokį mažą pažiūrės?
(O troško jis garbės).
Kas norės į tą nykštuką dėmesį atkreipti?
Kas nesigėdins pas jį užteiti?
Jis drovėjos pabūt net tarp kačių.
Jis prašė Jupiterį atpalaidot jį nuo kančių,
Padidint per mažą jojo ūgį.
"Pasigailėk", jis sako, "teisingas man tu būki,
Kodėl dramblius ir liūtus apsupa garbė?
Juos visus lydi didelė sėkmė;
Visi jiems traukiasi iš tako;
Jiems pagarbos ir taip užteko.
Kodėl tu asilams esi toks neteisingas,
Kad jų gyvenimas taip nelaimingas?
Apie mus nieks nėra nei burnos pravėręs.
Jei didesniais būtum mus sutvėręs,
Tai liūtų išdidumas sumažėtų
Ir žvėrys apie mus su pagarba kalbėtų".
Kas dieną asilas Jupiterį kamavo,
Kol jo sutikimą jis išgavo.
Saiga išaugo asilas didesnis
Ir jo gyvenimas pasidarė malonesnis.
Be to jam buvo duotas balsas toks stiprus,
Kad žvėrys, jį išgirde, išlakstė po miškus.
Sumišę žvėrys viens kitą klausė:
"Kas tai per sutvėrimas? Ar didelės jo ausys?
Ar dantys jo yr aštrūs? Ar jo ilgi nagai?
Ar aukšto jis ūgis? Ar smailūs jo ragai?
Vien tik apie asilą visi kalbėjo;
Bet prie kokio galo tas sąmyšis priejo?
Nei metų neprėjo,
Kai vardą jo pradėjo pašaipai naudot
Ir tiko jis tik sunkiom naštom nežiot."

Kilmė ir laipsnis esti individo puošmena;
Bet kas iš to, jei siela jo menka?

(Vytautas Petraitis, PASAKEČIOS, 217 psl.,
kaina \$3, gaunama Naujienose).

Tarybinėje mokykloje

Mokytojas Sovietų Sąjungoje
klausė mokinį:
— Kas buvo pirmieji žmonės?
Mokinyš atsakė: — Adomas ir
Ieva.
Mokytojas: — Kokios tauty-
bės jie buvo?
Mokinyš: — Suprantama, ru-
sai.
Mokytojas: — Kaip tu žinai,
kad buvo rusai?
Mokinyš: — Labai paprastai:
jie neturėjo stogo virš savęs, ne
drabužių ir savo valstybę vadi-
no rojumi...

Šuns problemos

Du šuns susitikdavo prie so-
do tvoros ir pasikalbėdavo sa-
vais reikalais. Viena lietingą
dieną vienas pasikalbėjimų part-
neris, priėjęs prie tvoros, pra-
dėjo garsiai loti — šaukti savo
partnerį pokalbiui.
— Ko tu čia keli triukšmą?
Geriau eitum į savo būdą, — sa-
kė pasikalbėjimo partneris. Jo
draugas atsakė:
— Mano būdą užėmė vaikai:
savo mašinoms. Moderniais lai-
kais ir mums yra blogai...

Įn priaso, bet reikalauja...

Poema su \$25 auka

Sako, visi remkit petį,
Ar būt kreivas, ar tiesus,
Kad NAUJIENOS vėl lankytų
Kasdien išitus metus.

Siunčiu pensininko grašį —
Apsigint nuo klapatų:
Patepti mašinoms ašį
Ir valdžios tarnų griežtų.

Apmagradinu NAUJIENAS
Kvoderėliu apvaliu;
Žiūrėk, kad nenusiristų
Į dėžutę po stalu...

Jūsų, K. Vabalėlis

Kampanijos parastėje

Kandidatas į Kongresą dalino
rinkėjams lapelius su savo nuo-
trauka ir gyvenimo aprašymu.
Viena ponija, gavusi kortelę, pa-
reiškė:

— Aš balsuosiu už tave, nes
tu esi sąžiningas žmogus: tu esi
plikas, bet nedėvi skrybėlės...

• National Review žurnalas
pastarajame numeryje abejoja,
ar Baltieji Rūmai pajėgti suor-
ganizuoti skautų parada. Karinė
operacija Irane abejojimą pa-
tvirtina.

• Ms. žurnalas, nustojo tikėti
ir pasitikėti dabartinę sistema
dėl seksualinių nusizengimų ei-
nant tarnybos pareigas.

• Iš Moline, Ill., atėjo žinia,
kad John Deere & Co. atleido iš
darbo panelę Jodi Stutz už norą
pažinti save. Matote, ji uždėjo
savo nuogą kumpį ant naujos
Xerox mašinos ir norėjo pamat-
yti nuotrauką.

• N malonus visoms mote-
rims dalykas įvyko Detroite: dvi
policininkės atsisakė padėti sa-
vo kolegaj policininkui, kurį
puolė nuogas vyras. Jos už bai-
lumą buvo atleistos iš pareigų,
pirmą kartą už šį negarbingą
elgesį Detroito policijos isto-
rijoje.

• Ponis Richard Millington
iš Boise, Idaho, askundė teis-
mū vietas žmoniškumo drau-
giją už barbarišką, t.y. nežmo-
nišką elgesį su jos šunimi. Ji
reikalauja \$261,500.

• Uttar Pradesh provincijos
policija, Indijoje, yra pakaltinta
už paleistuvius arba gąšlius
išsireiškimus a škinant lytinius
nusikaltimus.

• Sioux Falls, South Dakota,
teisėjas Richard Braitwhite, pri-
spazinęs kleptomanas, buvo
kandidatu į valst. Aukščiausią
siją teismą.

• Jeigu tu galvoji, kad gyve-
ni šviesiame pasaulyje, tai dar
kartą pagalvok. Rusai nori, kad
žmonės būtų kvaili ir tikėtų jų
propaganda. Jie tokių rado ir
Lietuvių tarpe.

• Paprotys toks dalykas, kad
ka nors darai negalvodamas.

• Šių gana liūdny įvykių pa-
baigai siūlau paskaityti market-
arkiečiams žinomą dzingu-
luka:

Pas Norėiką užteit reikia,
Pas tą gerą fotografą.
Kai jis sneka, laukti reikia.
Mat, jis toks snekus žmogus,
Traukia žmones — gerus, blogus,
O už durų stovi eilės.
Vis dėl tos garbingos dalies.
Paskui stato aparatą.
Bet ar foto gausi greitai?

Don Photos

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tėve, ar tu pastebėjai, kaip
šmėklos — naktibaldos apsidė
lietuvių apylinkė — Marquette
Parką? Ar matei, kaip jos vei-
kia?...

— Pačių šmėklų, Maiki, ne-
mačiau, bet jų išdaigas matau.
Ir kaip namatysi, kai visų garažų
duryr ir prieinamos namų sienos
apertės dažais, išmargintos
visokiomis blevyzgomis ir keis-
čiausiais kygu-kygais. Kartais
pagalvojau, kad tie apteršimai
ne mūsų žmonių darbas, bet at-
ėjūnų iš tokių šalių, kur yra
mada rašyti propagandą ant
sienų. Tūla smarki lietuvi dar
geriau pasakė: "Tie teršėjai tai
ne žmonių vaikai, bet Liucipe-
rius išperos. Juk neįmanoma
sutikti, kad žmogus būtų taip su-
gedęs, kad mėgtų nešvarumas.
Jei ne Liuciperius įtaka, tai bus
biurui liga apsidūsi teršėjus".

— Ar miesto valdytojai bei
policija jų nesudraudžia?

— Matyt nedraudžia, Maiki.
Kai kas kreipėsi į policiją, į vie-
tinį aldermaną, bet gavo atsa-
kymą, kad tai pačių gyventojų
ir namų savininkų reikalas. Sa-
ko, jog teršimus atlieka jų vai-
kai — pusvaikai. Matyt terši-
mas aniemis patinka. Juk tie
purškiami dažai brangūs, o tėvai
duoda pinigų — "tegu vaikai-
liai žaidžia". Taip sako gerasir-
dės mamos. O su mamomis nie-
kas nenori kovoti.

— Je, Tėve, su mamomis ne-
prasidėkim... Kartą aš paste-
bėjau vienai mamunei, kad jos
sūnus Jurgis, nors jau 15 metų,
šluotos nėra paėmęs, indo nemo-
ka nuplaut, bet išdaigas krėsti
— pats pirmas. "Išaugis" — at-
sakė mama — "gal profesorius
bus". Taip žmonių "prigimtis
įvairuoja: vieni iš mažens linke
išgarsėti vienokiu būdu, kiti —
kitokiu.

— Gerai sakai, Maiki: visokių
žmonių yra ir visokių reikia. Be
įvairumo žmonių giminė nepro-
gresuotų. Prisiminė progresą,
į aną arabą iš Irano, Ali Bas-
tanibour, kuris persiplovė sau
rankos riešo gyslas ir baigia
iššarvinti kraują. Rodos jam nie-
ko netrūko. Buvo biages sanskai
tininko profesija, dar Illinois
universitete nuosėsi prie Ph. D.
ir besituošdamas išvyko tėvy-
nėn, o grįždamas atsivežė 21
skardinę kaviaro. Čikagos ins-
pektorai nepatikėjo užrašo tei-
singumu, atidarė skardines ir ra-
do heroino, kurį supylus į ku-
petą, svėrė du svarus. Jei būtų
pasisekę parduoti, arabas būtų
pelnęs per milijoną dolerių. Da-
bar, vargšelis laukia bene koks
geraširdis amerikonas sudės 2
milijonu dol. užstato, kad išei-
ti į laisvę. Dabar jis galvoja ir
nesupranta, kad ir laisvėje ne
viskas laisva — heroiną impor-
tuoti ir pardavinėti draudžiama.
Vai, kodėl ne taip kaip tėvyne-
je — Irane? Ten heroiną sam-
čiai gali semti, o čia nei paus-

tyti neleidžia!

— Tokios tokelės, Tėve. Da-
bar ir Čikagoje naujas skandė-
lis susitvenkė ir toje tvankoje
skęstelėjo žymus politikieriai ir
poniai majorei akibroštą užlei-
do. Dabar, vargšėle, teisinasi: "I
am clean! I never taken dime,
never will. I am willing to tes-
tify!" Kas ją kaltina? — Kol kas
tik mintis, bet ji išsigando ir gi-
nasi dar nepaskelbtos minties.
Vargšėle!

— Ir man jos gaila, Maiki. Ji
man taip graži, patraukli — nors
imk į glėbį ir glamonėk! Koks
ten politikieris vardu Santora,
ieškodamas sau služmos su
51,000 dol. metams, durnai įta-
rė pasižymėjusius policininkus,
būk jie esą remėjai II Wordo po-
litikierių nusistatiusių prieš ma-
jorę. Paprastam piliečiui toks
įtarimas nesukeltų reakcijos,
bet žymių asmenų asmenybė
jautresnė: ir šėšelio bijo.

— Ee, Tėve, vedum tokios in-
trigėlės lai nesukelia galvosuko.

— Gerai sakai, Maiki, kita
kartą pasikalbėsim apie rim-
tesnius dalykus.

GERŠ LIG PAMISIMO

Sūnūs didvyrių tėvynės
Gėrė, geria ir dar gers,
Kol netušios tik stiklinės,
Kol bonkutė kur nutvers.

Gers už laisvę ir grįžimą,
Gers už buvusius vadus,
Gers lig pilno pamisimo,
Kol užvers aukštyn padus...

Prieš užversdami padus,
Neršgers visos degtinės,
Praras žmonas ir namus
Ir nakvos kur nors šiukšlynuos.

Neras raktų jie kišenių,
Nustos valgyt, o tik gers,
Bus visuomet kelnės šlapios,
Su pažamom gerti eis:

— Vis čerkutę, vis čerkutę,
Pilkit kasdien mums per baro,
Tai — gal gausim apetitą!
Bet, ant gatvės jie be žado,
Dar namų neradę, krito...

Ambulansas ligoninėn
Net kel's tokius jau vežė:
Ten, su nosimis mėlynomis,
Jie, pririšti, velnius matė.

Vėliau, jau kiek apgiję, sakė:
Vyrai gėrė, vyrai gers,
Kol žemėlė atsivers,
Kai žemėlė atsivers,
Daugiau vyrai nebegers...

Troškis - Troškūnas

PAIEŠKOJIMAI

• Pažibinė, iš Kengūrų kai-
mo, ieško vyro (nebūtina savo).

• Rožė Išdykūnaitė ieško din-
gusių... rūtų miltelių...

• Nežinomoji Bevardė, dvie-
jų savačių pamestinukė, ieško
savo tėvelių.

• Bonkevičius, buv. direkto-
rius, ieško savo žmonos Laimos.
Kada buvo ji pastebėta su kaž-
kokiu Kanados sportininku.

Pakeliui į tėviškę užklumpa mirtis

(Skirsnelis iš Juozo Švaisto knygos PETRAS
SIRVOKAS, 228 psl., kaina \$2.75, gaunama Naujienose)

(Tęsinys)

Petro draugui pasibaigė prasciau. Buvo paklaustas:
"I giria įėjęs, ką pirmiausia kerti?" — "Medį", — at-
sakė. "Durniau, žieve! Pranešk viršilai, kad už tokį at-
sakymą įkirstų tau į sėdimąją penketą rykščių. Būsi
sumanesnis."

Keistas, nesuprantamas buvo tasai pulkininkas. Visi
kareiviai labai bijojo ir drauge mylėjo jį. Kiekvienon
atakon su juo eidavo drąsiai, dainuodami ir visada lai-
mėdavo mūšį.

Škart Petras, to pono sučiuptas, po pirmųjų savo
žolžių lyg susigribo ir čia pat skubiai pridėjo:

— Šiaip nesu nei vagis, nei plėšikas — gyvenu padoriai.

— Na, vistiek, kad išsipirktum už šį nusikaltimą,
turėsi man pavogti. Už trisdešimt mylių nuo čia yra dva-
ras. Ten trys puikiai judėbėriai, dieną naktį budriai
saugomi. Atvesk man vieną iš jų, tad gausi paukštį ir
bausmė bus dovanota.

Eina Petras pas vilką ir bėdoja.

— Sakiau, kodėl neklausėi? — prikašioja ir murma
vilkas: — Dabar vėl turėsim vargti... Na, sėsk — nešiu.

JUO TOLYN, JUO DAUGIAU IŠPAINIOJA

Surado tą dvarą ir apsistojo. Zvalgosi, tykinėja
Petras. Besižvalgydamas sužinojo iš tarnų, kad to dva-
ro ponas — turtingiausias kunigaikštis. Buves labai
geras valdovas, bet dabar esąs baisiai iširdes ant vagių.
Už menkiausią vagystę, jei tik nutverias, tuojau pa-
kariaus. O atsitikę taip. Jis turėjęs vienintelę dukrelę.
Niekio pasaulyje taip nemylėjęs, kaip tą savo lepūnėlę.
Bijodamas, kad jos nepavogtų (gražias, turtingas mer-
gaites nuolat tada vogdavo), liepęs aplink dvarą iš-
mūryti aukštą mūrą. To mūro kraštus paausavęs, o
viršų padarę aštrų su stačiais nudažytais stiklais. Jei
kas pamėgdindavo lipti, būtinai persipiautų.

Ir štai kokia nelaimė. Kartą visoj savo gražybėj
vaikščiojusi kunigaikštystė po puosnius kambarius, kur
buvo daugelis tarnų, net kunigaikštis su kunigaikštie-
ne. Ir staiga dingusi, kaip nebuvusi. Taip dingusi, kad
niekas nematęs ir nežinąs, nei kaip, ne kur. Visą dvarą
užgulios liūdno dienos ir baimė. Vieni meldėsi, kiti
būrė, treči kartas dėstė — ir nieko. Kād nors sužinotų,
kur ji ir kieno pavogta.

Kunigaikštis siuntęs pasiuntinius, kad suieškotų.
Vieni pasiuntinių grįžę anksčiau, kiti vėliau, kai kurie
net po penkerių metų parkeliavę. Visi parnešę kuni-
gaikščiui liūdnas žinias, kad nesuradę jo dukterės.

Kiek žinoma, Petras buvo prastas vašis, arba, tik-
riau pasakius, joks. Dabar, kada prisiklausė tų liūdny
istorijų, dar menkesnis pasidarė, nes neteko drąsos ir
pasitikėjimo savimi. O vogti turėjo, nes buvo pasižadė-
jęs ir tik tuo tikslu atvykęs čion.

Nuolat manydamas, kad paklius, tai ir pakliuvo.
Sargai nutempė jį pas kungaiškį. Dvi išeitis tebuvo:
arba būti pakartam, arba leistis į kelią ir surasti ku-
nigaikščio dukterį. Jei surastų, kunigaikštis pažadėjo
ne vieną juodbėrį, ale visus tris. Maža to: jisai sakė at-
duosias pusę visų savo žemių ir kitų turtų.

Petras nuėjo pas vilką, kuris lūkinėjo pamiškėje,
ir vėl pradėjo bėdoti. Vilkas buvo rūstus ir prie-
kaistingas:

— Aną kartą nepaklausėi manęs! Juk aiškiai sa-
kiau: neimk pačio gražiausio, bet čiupk prasteni
juodbėrį.

— Susimaišiau besukubėdamas...

— Jei susimaišėi, tad žinokis dabar. Aš nieko
daugiau nebegaliu tau padėti.

(Bus daugiau)

Ir žinau, — šitam šoky apsvaigsi,
Skaudžiai pulsi ant žemės juodos,
Bet pakilsi, kai vėsulai baigsis,
Spinduliudama skausmą žieduos.

Vincas Jenik

VLIKO ŽINIOS IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

PATRIOTAI IR BUDELIAI

Jūs žengiate į sostus
Ir minate altorius.
Nuo jūsių istatymo sugriuvo
Ir nuodėmės, ir doros,
Karūnos niekšų daliai,
O dulkės karaliai,
Ir tribunolus išdidžiai
Teisiusius smerkia žmog-
žudžiai.

V. Mykolaitis-Putinas

Po beveik vienerius metus trukusio tarymų nutraukimo, ir "Tiesoje" (1978. IV. 13) apšmeižtas Balys Gajauskas—vienas iš tauriausių žmonių, kuriuos man teko sutikti gyvenime.

Nėra teisybės okupantų tryptamose Lietuvoje! Viskas brutalaus okupanto valioje. Tai, ką padarė KGB su šiuo kilniu žmogumi, peržengia net žvėriškumo ribas. Tai Antikristo šautėjiškas! Nuteisti žmogų dar 15 metų, jau atkalėjusį Stalino, Chruščiovo ir Brežnevo lageriuose 25 metus, vien už "memuarų" rašymą, kaip tvirtina "žurnalistas" Br. Bendorius ir Pr. Keneckas, ar nepakankamas įrodymas? Tik Antikristo pagimdyti saugumiečiai — "žurnalistas" gali šitaip meluoti ir klaidinti žmones. Tai pralenkia bet kokius pinocetus, hitlerius ir fasistus. Išbraukti iš žmogaus gyvenimo 40 metų gali ryžtis tik KGB.

Neseniai mirė ištikimas okupantų pakalikas, ilgametis religinių reikalų igaliotinis Justas Rugienis. Nekrologė neparašyta, kad jis anksčiau yra buvęs ilgametis Kėdainių KGB viršininkas. Parašyta — dirbo Kėdainiuose "administraciniuose organuose". Gėdijasi net savo įstaiigos pavadinimo. O kiek lietuvių kraują pralijo Rugienis!

Nepriklausomos Lietuvos laikais jis jau buvo žinomas komunistinis veikėjas nuo 1927 metų. Tuo metu jis per Lietuvos-Vokietijos sieną gabendavo komunistinės spaudos, ryšulius, tik jau ne tris egzempliorius! ir

juos platindavo Lietuvoje. 1928 m. jis buvo sugautas nešant vieną tokių krovinių ir nuteistas 2 metams kalėti (!). Išėjęs iš kalėjimo, J. Rugienis tęsė toliau savo veiklą: įėjo net į pagrindinį veikusios kompartijos CK. 1931 m. vėl nubaudžiamas 6 metams. 1938 m. ištremtas 6 mėnesiams (trečias kartas!) į Dimitriavos verčiamųjų darbų stovyklą. 1939 m. už streiko organizavimą ištremtas vėl ten pat vieneriems metams (ketvirtas kartas!). Per keturis teismus J. Rugienis (reidyvistas) išbuvo 10 metų kalėjimuose. Be to, tie kalėjimai buvo Lietuvoje: 1928-30 m. Marijampolėje, Vilkaviškyje, Alytuje, Kaune; 1931-36 m. Kaune, Šiauliuose, Raseiniuose; 1938-39 m. — Dimitrave.

O kaip su tarybiniais "pačiu humaniškesniais teisingumu"? Apie tai aiškiai kalba B. Gajausko teismas. Jis per dvi bauses kaip recidyvistas nubautas 40 metų! Tuo tarpu J. Rugienis dar 4 bauses — 10 metų. Dabar lietuvių kalėjimo vieta ne Lietuvoje, o Rusijoje ar Sibire. Tokiu būdu nuosprendis "atimti laisvę" yra neteisingas, nes atimama ne tik laisvė, bet ir Tėvynė. Geri žmonės: mes, Rusijai duodame duoną, mėsą ir kitus naudingus daiktus, o ji paskolina mums lagerius ir kalėjimus. Tai nuostabus "motiniškas" Tarybų valdžios rūpinimasis...

Antikristas darbuojasi, veikia, šmeižia ir stengiasi įrodyti, kad visas tas piktadarybės remia ir net jas padeda įvykdyti patys lietuviai. Melas!

Neseniai paskelbta spaudoje, kaip KGB dar 1945 m. susidorojo su gen. P. Kubiliūnu. Kažkodėl šis faktas ilgai buvo sleptas nuo Lietuvos liaudies? Dar 1968 m. "Mažoje lietuviškoje tarybinėje enciklopedijoje" buvo tvirtinama, kad gen. P. Kubiliū-

A. A. Povilas Puzinas Skurdži bakūžė (aliejus)

nas 1945 m. dingo, be žinios Vakarų Vokietijoje. KGB tada dar neprisipažino, kad susidorojo su juo be liaudies žinios. Bet 1976 m. išleistoje knygoje "Išdavystės keliu", parašytoje tariamai J. Jakaitis (saugumiečiai ir dar bar dar slepia savo tikrąsias pavarde ir naudoja užsifruotas) jau pripažįstama, kad KGB sudarė planą pagrobti P. Kubiliūną Vakarų Vokietijoje. Bet šioje knygoje autorius šmeižia lietuvių, tvirtindamas, kad... "būtent Tarybų Lietuvos patriotai privertė P. Kubiliūną grįžti ten, kur jis vykdė sunkius nusikaltimus savo tautai ir turėjo atsakyti už savo darbus"... O šie metų balandžio mėn. "Tiesoje" kitas saugumietis, prisidengdamas A. Aleksandro pavarde, klausia, kas yra tie "Lietuvos patriotai". Pasirodo, kad P. Kubiliūno pagrobimo operacijoje dalyvavo: Evgenij Dubovnik, Stepas Orlovskas, Grišinas, kažkoks vyr. leitenantas S., kapitonas B. okas, kažkoks "Valentinus" ir autorius A. Aleksas. Štai kokia "Lietuvos patriotų" puokštė!... Iš 7 pavardžių — tik viena "tikra, lietuviška", bet ir ta užsifruota. Išvada viena: jie niekad neatstovavo Lietuvai, juo labiau, — Lietuvos patriotams.

Kodėl gen. P. Kubiliūnas davė parodymus Lietuvoje ne lietuvių, o rusų kalba? (Žiūr. faksimilę knygos "Išdavystės keliu", p. 171-2). Ar todėl, kad, kaip tvirtina J. Jakaitis, P. Kubiliūnas gavo išsilavinimą carinėse mokyklose? O gal todėl, kad tie, kurie tardė P. Kubiliūną, patys nemokėjo sumegzti bent paprasčiausio lietuviško sakinio? Į šį klausimą atsako "Tiesoje" saugumietis A. Aleksas. Jis nurodė, kad P. Kubiliūnas tardė E. Razauskas. Nežinančiam gali atrodyti, kad E. Razauskas — tikras lietuvis. Bet pasirodo, kad šis "Lietuvos patriotas" joks Razauskas, o Evisj Rozovskij. Jis atvyko į Lietuvą iš Ukrainos, žydų tautybės. Lietuvoje "stiprino tarybų valdžią". Taigi, visai nenuostabu, kad šis "Lietuvos patriotas" visiškai nemokėjo lietuvių kalbos. Tačiau jis gana puikiai susidorojo su ne vienu tikruoju Lietuvos patriotu.

Ižūlus melas, kad P. Kubiliūnas pagrobė iš Vakarų Vokietijos ir nutarė sušaudyti Lietuvos patriotus.

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!
MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.
Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM® gives you 50% more pain relief per dose to relieve backache.
To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication you can buy without a prescription than MOMENTUM® Tablets. Take only as directed.

No. 79

JURGIS JAŠINSKAS

UŽMIRŠTOS SUKAKTUVĖS

(Tęsinys)

ANTROJI LIETUVIŲ IŠEIVIŲ BANGA

Lygia greta neužmiršdami visokeriopai paremti Lietuvoje vargingai gyvenančius savo artimuosius, gimines ir aplamai visus tautiečius. O Lietuvos kovų dėl nepriklausomybės metais (1918-1923 m.) lietuvių išeivių Amerikoje finansinę ir politinę paramą sunku net įvertinti, nes be tos paramos vargu ar būtų mėmę pajėgti į nepriklausomybę išsikvoti. (Šio teigimo teisingumu kiekvienas galėsime įsitikinti, skaitydami prof. Pr. Cepėno parašytą ir gal šiais metais išleisimą "Naujųjų Laikų Lietuvos Istorijos" II tomą.)

Labai trumpai ir suglaustai paminėdamas antrąją lietuvių išeivių Ameriką (JAV) bangą ir primindamas, kad apie tos išeivijos vargus, rūpestelius, patriotai, pritarant lietuvių tautai. Lietuviai sužinojo apie susidorojimą su gen. P. Kubiliūnu KGB rūsiuose tik 1976 metais iš pačių egzektorių lūpų ir tik po 30 metų!

Dar apie porą "Lietuvos patriotų", mirusių kelios savaitės prieš Balio Gajausko teismą. Tekalba nekrologų ištraukos. (Bus daugiau)

stangas čia patogiau įsikurti ir kartu jų visokeriopą kultūrinę, visuomeninę ir politinę veiklą yra parašyta tos išeivijos pačių narių ta lietuvių gyvenimą pavaizduojančių veikalų, iš kurių galima pasisemti pakankamai reikalingų žinių, pereinui į trečiąją — sukaktuvinę lietuvių bangą, buvusią 1946-1950 m. Apie ją pasisakydamas, neišvengiamai esu įsipareigojęs pačioje pradžioje, o taip pat šio rašinio pabaigoje įjungti savo asmeniškus pasisakymus bei išpūdičius kaip tos išeivijos cili-nis atvykėlis.

Trečioji lietuvių išeivių — tremtinių banga

I šią kraštą kartu su žmonele Lydija atvyko 1949 metų liepos mėnesio pradžioje. Nesinaudojau jokiomis Balfo ir kitų organizacijų malonėmis, nes So. Bostone tada leidžiamo savaitraščio "Keleivio" pagalba (tuo laikotarpiu visi Amerikoje leidžiami lietuvių laikraščiai nemokamai spausdindavo V. Vokietijoje ar kituose kraštuose esančių pabėgėlių, ieškančių savo giminių ar pažįstamų Amerikoje paieškų ir jų skelbimų), susiradaus prieš Pirmąjį pasaulinį karą į šį kraštą atvykusį brolių J. rūpesčių ir pastangomis, kartu

su savo prisiega Lydija, 1949 metų vasarą atvykome į So. Bostoną.

Brolis ir brolienė apgyvendino mus savo bute ir išista sąvaitę neleido eiti ieškoti darbo, sakydami, kad po kelionės turime teisės pailsėti.

Tuo laiku su kiekvienu transportiniu, Amerikos vyriausybės parūpintu laivu nuolat atvykdamo šimtai įvairių tautybių naujų imigrantų, kurie pasklisdavo po platųjį Amerikos krastą. Ne mažas jų skaičius atsirado ir Bostone. Jų tarpe buvo apskėliai įvairių profesijų ir išsimokslinimo lietuvių. Kaip tyčia, tada Amerikoje siautė pokarinis nedarbas, todėl atvykėliams reikėjo imti kiekvieną pasitaikiusį, nors mažiausiai atlyginamą darbą. Lengviau susirasti savo specialybės darbą buvo žydų tautybės asmenimis, nes jų tautiečiai Amerikoje savo rankose turėjo daugybę pramonės, prekybos ir kitokių sričių įmonių.

I Bostoną atvykę lietuviai tremtiniai daugiausia apsirūpino darbais valgyklose, restorane ar viešbučiuose indų plo-

vėjais, geležies liejyklose, įpakavimams popierines dėžes gaminančiose dirbtuvėse, įvairių valdiškų ar privačių įstaigų grindų valytojais. Tai buvo mažiausiai atlyginamos "specialybės". Vienam kitam pasisekė gauti darbo cukraus gamyklose, kur uždarbis buvo geras. Visus tu rūsijų darbus pasisekdavo gauti anksčiau ir šį kraštą atvykusiems lietuviams tarpininkaujant arba suteikiant protekcijas.

Ir man, išslankiojusiam ne viečia darbovietė, irgi per protekciją, buvo pažadėtas darbas Bostono centre esančioje valgykloje indų plovyje. Rytojais valgykloje turėjau pristatyti tos dienų los "bosui" ir pradėti darbą. Bet dargulniavęs ir namus, sužinojau džiugią naujieną: mano žmona, mokėdama anglų kalbą, So. Bostono centre įgavė — W. Broadway — susirado KGB popierinių žaislų (švilpukų, kalėdeskopinių žiuronių) ir panašių niekniekių) įmonelėje, pasivadinusioje "GERO". Gavusi darbą, mano žmonelė pasakė darbdaviui, jog ir man (jos vyrui) reikalingas darbas. Darbdavys atsakė jai, kad aš rytojau dieną jam pristatysčiau ir pradėčiau darbą. Mano vizitas į Bostone esančią valgyklą atpuolė, todėl tuoj pat susisiečiau su tuo

metu darbo ieškančiu, dabar žymiu SLA darbuotoju, Alfonsu Baika ir pasiūliau jam rytojaus dieną nuvykti į man pažadėtą darbovietę ir paimti tą darbą. Buvome abu patenkinti, nes apsirūpinome darbu ir, aišku, pragyvenimu.

"GERO" žaislų gamybos įmonelė net ir bedarbės metu ieškojo sau darbininkų, kadangi vietiniai darbininkai (vyrai ir moterys) nėjo į ją dirbti dėl ten mokamo neįtikėtina mažo atlyginimo — 50 centų į valandą. O naujiems ateiviams lietuviams So. Bostone tai buvo "auksos kasyklos": galėjo užsidirbti nors varganai reikalingam pragyvenimui. Užtat ir tas "auksos kasyklas" prisirinko darbdavius reikalingas skaičius sąžiningų ir darbščius, įvairaus išsimokslinimo lietuvių ateivių. Jų tarpe buvo ir žymūs lietuvių poetas-humoristas Antanas Gustaitis su savo gabia artiste ir režisiere žmonele Aleksandra Gustaitiene, įsteigusiais Bostone aukšto vaidybinių lygio "Boston Dramos Sambūri".

O "GERO" įmonės savininkai buvo savotiški biznierių-kompinatoriai. Jie darbininkams sąvaitinius uždarbius išmokėdavo dalimis. Nedamokėtas sumas pažadėdami atiduoti vėliau. Dėl to jie darbininkams davė išsiskolinti. Vienam kitam pasisekė gauti darbo cukraus gamyklose, kur uždarbis buvo geras. Visus tu rūsijų darbus pasisekdavo gauti anksčiau ir šį kraštą atvykusiems lietuviams tarpininkaujant arba suteikiant protekcijas. Ir man, išslankiojusiam ne viečia darbovietė, irgi per protekciją, buvo pažadėtas darbas Bostono centre esančioje valgykloje indų plovyje. Rytojais valgykloje turėjau pristatyti tos dienų los "bosui" ir pradėti darbą. Bet dargulniavęs ir namus, sužinojau džiugią naujieną: mano žmona, mokėdama anglų kalbą, So. Bostono centre įgavė — W. Broadway — susirado KGB popierinių žaislų (švilpukų, kalėdeskopinių žiuronių) ir panašių niekniekių) įmonelėje, pasivadinusioje "GERO". Gavusi darbą, mano žmonelė pasakė darbdaviui, jog ir man (jos vyrui) reikalingas darbas. Darbdavys atsakė jai, kad aš rytojau dieną jam pristatysčiau ir pradėčiau darbą. Mano vizitas į Bostone esančią valgyklą atpuolė, todėl tuoj pat susisiečiau su tuo

(Bus daugiau)

— Sakoma, kad Michigane, Demokratai partijos pirminių rinkimų metu, iš darbo atleisti darbininkai nufarė balsuoti už senatorių Kennedy.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJENAS SIUNCIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJENAS SIUNCIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajeaus talką!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsimu savo prenumeratą, taupydamas laisvą ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajeaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

● Platinimo vajeaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai bei jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šio kiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti tr kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudė: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įstaijti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

New York, N. Y. 10001

307 W. 20th St.

Tel. (212) 543-2218

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jomiko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Grinaius, taip pat K. Matusavičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pūmėnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsijų žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMĖS LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmajais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaitio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$48.00
Dienraščio kainos:	pusei metų	\$26.00
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Tel. 421-6100.	
Kitose JAV vietose:	Pingus reikia siųsti pašto Money	
metams	\$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lietuviškas darbas nelietuviškais priemonėmis

Praeitą sekmadienio vakarą televizijos specialistas, įvairiausių lietuviškų problemų komentatorius p. Šlutas pakvietė keletą žmonių padaryti pranešimus įvairiais lietuviškais reikalais.

Kas minėtų radijos valandą finansuoja ir kas komentatoriui nurodo, kokia kryptimi privalo eiti diskusijos, tuo tarpu dar neaišku. Dabar galima tik spėti, bet reikia tikėti, kad netolimoje ateityje paaiškės, kas patempia kalbėtojų virvutę.

Turime pripažinti, kad kun. Pugetičius gana gražiai kalbėjo lietuviškai. Amerikoje gimęs, tarp amerikiečių užaugęs, pramoko tiek lietuvių kalbos, kad ištraukė ir lietuvių gyvenimą, važinėja į konferencijas, sako kalbas, informuoja lietuvių ir nelietuvių apie Amerikos lietuvių gyvenimą.

Niekam ne paslaptis, kad jis norėjo būti dvasios vadas. Reikia manyti, kad šiam pašaukimui jį ragino tėvai, tuo norėjo ir jis pats. Žinoma, kad katalikų kunigų stoka yra didelė. Kiekvienas savo organizacijos dvasiškis džiaugiasi kiekvienu pasiryžėliu, kuris pasižada pasižvesti dvasiškam tikinčiųjų auklėjimui. Kun. Pugetičiaus pamokslai lietuviškai, pradžioje sunkiau, o dabar visai pakenčiamai, suteiktų džiaugsmą kiekvienam lietuviui klebonui, jei jis ryžtųsi įžengti į lietuvišką parapiją ir padėtų lietuviams klebonams vesti jų vedamą darbą. Bet kun. Pugetičius pasirinkto kelio nesilaikė. Parapijoj jam buvo per ankšta. Jis ryžosi ieškoti platesnių horizontų. Iš siauros parapijos jis metėsi į platų politinį kelią, ne visuomet lietuvišką. Pats neturi pakankamai mokslo ir žinių, kad galėtų aprėpti lietuvių tautos laisvės problemas ir suprastų lietuvių kovas už nepriklausomybę ir kovą savo reikalus savarankiškai tvarkyti, jis politikoje pasimetė. Vietoje klausyti savo klebonų ir savo vyskupo, jis susidėjo su silpnos valios politikais, apie Lietuvos laisvės reikalus mažiau išmanančiais už jį patį.

Jeigu kun. Pugetičius, gavęs progą pakalbėti radijo bangomis ir pamokyti lietuvių apie sudėtingas šių dienų gyvenimo problemas, tai jis naudodamas Cicero radijo valandą privalėjo patiekti Chicago lietuviams

viams naudingų žinių. Deja, jis turėjo pajusti, kad čekiečiai daugiau nusimano apie Lietuvos laisvės reikalus, negu tas, kuris norėjo juos pamokyti. Kun. Pugetičius, pradėjęs aiškinti lietuviams apie tai, ko jis nežino, pateko į tokias pinkles, į kurias nė vienas apdairusnis lietuvis nebūtų galėjęs patekti. Būtų pačiam Pugetičiui daug geriau, jeigu jis būtų pasakęs apie tai, ko mokėsi, ir ką jis žino. Dabar jis pasakojo apie tai, ko nežino ir paliko labai liūdną įspūdį.

Savo kalboje jis pasakė, kad pirmą kartą į tarptautinę konferenciją jį pasiuntė VLIKas. Kun. Pugetičius, priėmęs kelionpinigius ir instrukcijas, išvažiavo į Belgrado konferenciją. Jeigu jis būtų buvęs apdairus, tai prieš kelionę būtų išsiaiškinęs, kokios jo teisės ir ką jis galės Belgrado konferencijoje susirinkusiems Europos atstovams pasakyti. Jis to nepadarė ir Belgrade pateko 'abai nemalonion padėtin. Jis nuvažiavo į Belgradą, bet į konferencijos rūmus ar į bet kurį konferencijos posėdį jis nepateko. Belgrado konferencija buvo taip suorganizuota, kad pašaliniai žmonės ton konferencijon nepatektų. Jie net nebuvo įleidžiami į konferencijos rūmus. Prezidentas Tito, susitaręs su konferencijos atsakingais pareigūnais, taip viską patvarkė, kad kiekvienas pašalinis asmuo negalėtų kojos į konferencijos rūmus įkelti.

Vienintelis lietuvis, kuris turėjo teisę įžengti į Belgrado konferencijos rūmus, buvo tuometinis Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Dr. Kazys Bobelis. Dr. Bobelis buvo Amerikos Senato delegacijos patarėjas. Ten konferencijoje jis tapo visos eilės kitų Amerikos atstovų patarėjas. Jis net tapo Amerikos delegacijos pirmininko patarėjas. Apie Lietuvos reikalus jis daugiau žinojo, negu bet kuris amerikietis. Dr. Bobelis žinojo apie Lietuvos, Latvijos ir kitų Pabaltijo valstybių pagrobimą, jam buvo pažįstami Sovietų karo jėgų ir policijos prievarta prieš lietuvių, latvių ir estų tautas ir jis galėjo laisvai angliskai, prisilaikydamas teisininkų terminologijos išaiškinti amerikiečiams, kada ir kokia skriauda Lietuvai buvo padaryta. Nė vienas lietuvis Belgrado konferencijoje neturėjo progos susitikti su įtakingais amerikiečiais ir tarti jiems tikslas žinias apie trijų Pabaltijo tautų pavergimą. Šiaip savo patarimais ir drąsa paryškino jis Lietuvos laisvės klausimą perkėlė į Europos taikos paruošiamos konferencijos darbotvarkę. Lietuvos laisvės reikalus spręs ne pavergejęs rusas komunistas, bet Europos taikos pagrindus dedantieji politikai. Dr. Bobelio vaidmens šiuo klausimu niekas negali paneigti, sumažinti ar visai nuleisti. Tai žino kiekvienas lietuvis, laisvės reikalais besirūpinantis.

O kai Dr. Bobelis grįžo į Ameriką ir visiems čekiečiams ALTO centre suruošė informacinę konferenciją kurioje gana vaizdžiai papasakojo apie Belgrado konferencijos eigą, tai vienas klausytojas paklausė ar kun. Pugetičius buvo Belgrado konferencijoj? Tada dr. Bobelis atsakė:

— Girdėjau, kad jis buvo Belgrade, bet konferencijos rūmuose aš jo nemačiau...

Kiekvienam buvo aišku, kad kun. Pugetičius Helsinkio akta pasirašiusių valstybių Belgrado konferencijoje nedalyvavo. Jis pasimatė su keliais Belgrade dvasiškiais, o kai įsitikino, kad jam nėra jokios išeities patekti į Belgrado knferenciją, tai nuvažiavo į Romą, o iš Romos grįžo į Ameriką. Jeigu kun. Pugetičius būtų papasakojęs tiesą, tai radijo klausytojams jis būtų palikęs teisingo kunigo įspūdį. Bet reikalai susipynė, kai vienas buvęs vienuolis tą patį vakarą paklausė per radijo bangas:

— Mėlynos Grottos yra 162 pėdų ilgio, 42 pėdų pločio ir 90 pėdų aukščio, gi vandens gylio svyruoja nuo 42 iki 70 pėdų. Geriausia šią grotto aplankyti anksti iš ryto. Reikia vengti savaitgalių, nes tada laivai iš Neapolio atveža tūkstančius turistų ir pasidaro didžiulė spūstis. Giedroje dienoje, kai jūra būna visiškai rami, o saulės spinduliai nublizgina jos paviršių, keliavimas į grottas yra pats įspūdingiausias ir ši kelionė ilgai pasilieka turistų atmintyje.

Yra dar žalias bei raudonos grottos, kurios savo vardus gavo nuo augalų spalvos, kurie auga ant uolų aplinkui grottas.

Apžiūrėję Mėlynąsias Grotto, sugrįžtam į didįjį laivą, kuris mus nuveža į Capri salos uostą. Čia mes išlipam ir gidui vadovaujant keliaujam

A. SVILONIS

Tamsus Juozo Gailos veidas VLIKo šešėliuose

(Tęsinys)

IV

Ar ir tai VLIKo "šešėlis", jei dr. K. Bobelis, kaip rašo Juozas Gaila, buvo sutikęs remti prezidento Fordo liniją? Juozas Gaila daktarą dėl to išvadina paniekiančiu epitetu — pataikūnu. Jis naiviai didžiulioji, kad daktaras už tai buvo nubaustas, nes A. Gečys buvo atsisėdęs arti prezidento, daktaras sėdėjo šalies gale.

Būtų įdomu žinoti, ką A. Gečys upatingo laimėjo sėdėdamas netoli prezidento pavergtosios Lietuvos laisvei. Atrodo, kad Juozui Gailai A. Gečys yra toks didelis diplomatas, su kuriuo ir Amerikos prezidentas skaitosi, jį net sodina savo dešinėje. Ar toks tuščias Juozo Gailos pasigymimas nėra tas skystas plepalas, kuriuo jis gali nustebinti tik tuos, kurie turi tokį pat politinį mentalitetą, kaip ir to minėto reportažo rašėjas?

V

Juozas Gaila nebūtų juo, jei

jis būtų įžiūrėjęs VLIKo tik "šešėlius", bet "iš bando knistis" grynai asmenišką daktaro gyvenimą. Daro jam priekaištą, kad anksčiau buvęs frontininkas, o dabar prilipo prie krikščionių demokratų. Nežinau, iš kokio šaltinio Juozas Gaila sužinojęs, kad dr. K. Bobelis atsisėdėjo frontininkų. Pagaliau, jei taip ir būtų, tai nereiktų stebėtis. Daktarui esant aiškiu ir griežtu principų žmogui, dalyvauti ar priklaustyti tokiam sąjūdžiui, kuriame yra tokie asmenys kaip Juozas Gaila, manau, mažai kas sau laikytų garbę.

Pagaliam, kas gi čia nuostabus, jei daktaras ir būtų pakrypes į krikščionių demokratų. Man rodos, tik tada reiktų stebėtis, jei jis būtų įstojęs į komunistų partiją, arba bent mažiausiai įsijungęs į kolaborantų skaičių, kad padėti ruošti Amerikos lietuviams koncertus Maskvos atsiųstiems solistams. Ši mano pastaba neličia visų frontininkų. Jų tarpe yra asmenų, su kuriais galima kalbėtis ir

ją kun. Pugetičių, ar jis 1977 metais buvo Belgrade. — Buvau, mane VLIKas buvo pasiuntęs, — atsakė kun. Pugetičius.

— Bet ar tamsta buvai pačioje Belgrado konferencijoje? — aiškiau paklausė.

— Kaip gi, buvau.

— Man rūpi patirti, ar dalyvavai bet kuriame Belgrado konferencijos posėdyje?

— Aš dalyvavau, — lėtai atsakė kunigas, — bet posėdyje nebuvau...

— Ar tamsta buvai Belgrado konferencijos rūmuose?

— Buvau, bet, žinote, ten buvo labai stiprios sargybos...

Tikrovė buvo tokia, kad kun. Pugetičius visai nebuvo Belgrado konferencijos rūmuose, nes neturėjo reikalingų kredencialų konferencijoje dalyvauti.

Nė vienas lietuvis nenorėtų būti kun. Pugetičiaus padėtyje. Pirmą jis važiavo VLIKo siūnčiamas į Belgradą, bet tikslu nepasiekė, o dabar Baliūno reikalais buvo jį pasiuntę Pasaulio Lietuvių Bendruomenė. Kun. Pugetičius nepaaiškino klausytojams, kaip jis vieną kartą atstovavo VLIKą, o dabar atstovauja Kamanto vadovaujamą Bendruomenę, kuri VLIKą norėtų išardyti ir sugriauti. Ar negeriau būtų kun. Pugetičiui įsijungti į Lietuvos laisvinimą, suprasti reikalą ir žingsniuoti su lietuvių dauguma ir neklusyti suktų politikų. Jeigu šios problemos nesuprato, tai ar negeriau būtų paprašyti kleboną pasiųsti jį į lietuvišką parapiją ir leisti jam dirbti pastoracijos darbą.

Niekas nenorėtų jį matyti dar kartą viešai kankinamą, užduodant jam rimtus klausimus.

Lietuviams geriau patiktų, jei nelietuvišką politiką vedas kunigėlis nedvejodamas galėtų prilaikyti teisybę.

susikalbėti. O vis tik reikia apgailestauti, kad jų tarpe atsiranda tokių, kurie VLIKo ir AL-Toje ieško "šešėlių", ieško priekabių, bet vengia pozityviai tiems veiksniams kuo nors padėti.

VI

Lietuviškoji visuomenė niekad nepamirš, kiek Juozas Gaila yra padaręs žalos LB-nei, būdamas JAV-se jos pirmininku. Tikrai, reikia stebėtis, kodėl jis LB-nės garbės teismo iki šiol nebuvo pakviestas pasiaiškinti dėl LB-nės suskaldymo.

Taigi, šis žmogus drįsta niekinti mūsų veiksmų veikėjus ir pačius veiksmus. Girdi, dr. K. Bobelio išrinkimas VLIKo pirmininku jam nesuteikė džiaugsmo, o tik nusivylimą. Jam ir VLIKo paskelbtos deklaracija yra tik tuščiažodžiavimas. Jos parašai yra suklastoti. Deklaracijoje nesivadovauta teisiniu stiliumi.

Man rodos, kad tai yra grynai priekabių ieškojimas. Visuomenė mažiausiai rūpi stiliumi. Jai svarbu turinys, ko tokia deklaracija siekiama. O kas dėl suklastotų parašų, tai ne Juozo Gailos reikalas, bet tu, kurių parašai buvo "suklastoti". Deje, tokio protesto dėl suklastojimo nė vienas jų nepareikšė, priešingai, spaudoje buvo paskelbta, kad su jų žinia tie parašai buvo ten padėti. (Bus daugiau)

PABEGO IS SKERDYKLOS BULIUS

KANSAS CITY, Kan. (AP). — 800 svarų Angus veislės bulius šeštadienį pabėgo iš skerdyklos ir padarė daug nuostolių, taip pat išgąsdino daug žmonių. Jis sustabdė judėjimą ir sužalojo tris policijos automobilius, išvartė tvoras bei gyvatvares ir išgąsdino vedybų svitą ir svečius prie Central Christian bažnyčios. Tačiau niekas nebuvo sužeistas, tik du policininkus nūmetė nuo tvorų, kurią jis nūgriovė. Policija visą laiką persekiojo bulių, bet sugauti negalėjo, todėl nušovė.

J. KUCINSKAS

KELIONĖ Į ROMĄ

(Tęsinys)

Viena sena graikų legenda sako, jog šios grottos buvusios apgyventos Sirenų, kurios viliojusios paklydusius jūreivius. Iš tikro jau XV šimt. metyje sudarytame žemėlapyje salos, esančios Neapolio įlankoje, buvo pavadintos Sirenų vardu. Matyt, tas vardas buvo paimtas iš graikų mitologijos.

Pirmosios tikros žinios apie Mėlynąsias Grotto yra išlikę iš Romos imperatoriaus Augusto ir jo sūnaus Tiberijaus laikų. Tie imperatoriai Capri salą labai išgarsino, pristatydami daug gražių ir ištaigingų vilų. Tuo metu kai kurios grotto buvo naudojamos kaip sandėliai žuvims ir vaisiams sukrauti. Tų produktų labai daug pareikalaudavę triukšmingos imperatoriaus puotos. Kitos grotto buvo naudojamos kaip maudymosi baseinai. Nors imperatorius Tiberijus turėjo ištaigingas vilas su maudymosi voniomis ir baseiniais, bet karštą vasarą dieną mėgęs pasitraukti į vėsiają Mėlynų Grotto aplinką, kur, nors būdamas jau gana senas amžiaus, dar megdaves su būriais jaunų moterų gerai pasiilį ksminti.

Buvo laikai, kada apie grotto buvo nieko ne-

kalbama. Jos buvo lyg ir užmirštos. Matyt, išsi-veržus ugnikalniams, jūroje vanduo pakilo ir jėjimas į grotto buvo uždarytas. Ir tik 1607 metais Mėlynųjų Grotto vardas vėl pasirodė viešumoje ir jų vieta jau buvo pažymėta žemėlapyje. Galutinai Mėlynosios Grottos buvo išpopuliarintos ir paskelbtos pasauliui tik 1826 metais dviejų vokiečių — poeto ir dailininko. Žydrui mėlynas vanduo, nuspalvintas pro uolas prasiveržusių saulės spindulių, juos taip sužavėjo, jog jie panorą, kad ir kiti apie tai patirtų ir turėtų progą jomis pasigrožėti.

Mėlynos Grottos yra 162 pėdų ilgio, 42 pėdų pločio ir 90 pėdų aukščio, gi vandens gylio svyruoja nuo 42 iki 70 pėdų. Geriausia šią grotto aplankyti anksti iš ryto. Reikia vengti savaitgalių, nes tada laivai iš Neapolio atveža tūkstančius turistų ir pasidaro didžiulė spūstis. Giedroje dienoje, kai jūra būna visiškai rami, o saulės spinduliai nublizgina jos paviršių, keliavimas į grottas yra pats įspūdingiausias ir ši kelionė ilgai pasilieka turistų atmintyje.

Yra dar žalias bei raudonos grottos, kurios savo vardus gavo nuo augalų spalvos, kurie auga ant uolų aplinkui grottas.

Apžiūrėję Mėlynąsias Grotto, sugrįžtam į didįjį laivą, kuris mus nuveža į Capri salos uostą. Čia mes išlipam ir gidui vadovaujant keliaujam

apžiūrėti salos įdomybių bei pasidairyti po jos krautus. Capri sala yra 17 mylių nuo Neapolio. Ji nėra išsiveržusių ugnikalnių padaras. Daug anksčiau ji buvo dalis žemyno ir tik vykstant dideliems žemės drebėjimams bei potvyniams, žemė vietomis pakilo aukštyn ir tapo sausa, kalnuota aukštuma, ki kita žemės dalis nusiūgo, sudarydama žemumą, kurią tuojau užplėdė vanduo, ir taip iškilusi aukštuma tapo atskirta nuo žemyno. Manma, kad tuo pačiu metu ir Europos žemynas atsiskyrė nuo Azijos, o Viduržemio jūra prasi-veržė į Atlantą per Gibraltarą sąsiaurį. Capri salos vardo kilmė nėra tikrai išaiškinta. Kai kas mano, kad sala buvo pavadinta sinjoritos L'isola delle Capre vardu, kuri čia gyvenusi senais pagonų laikais ir kalvose ganiusi savo avis, dainavusi savo pagoniškas dainas, o karštomis vasaros dienomis ilsejosi alyvos medžių pavėsyje.

Capri sala yra tikras Viduržemio jūros perlai, ji garsi visame pasaulyje ir milijonai turistų ją aplanko, todėl pravartu yra kiek pažvelgti į jos praeitį bei istoriją. Salos istorija yra žiauri ir kruvina. Dėl salos daug genčių kariavo. Pati sala nėra didelė — kiek mažiau nei 5 mylios ilgio ir tarp vienos ir dviejų mylių pločio. Dabar saloje gyvena apie 11,000 nuolatinį gyventojų. Dauguma iš jų yra žvejai, kurie savo laivais pasiekia net šiaurinės Afrikos krantus.

Prieistorinis Capri salos gyvenimas pradėjo kiek aiškėti tik tada, kai imperatorius Augustas pradėjo statyti ten savo imperatoriškus rūmus bei vilas. Kasant rūmams pamatus, buvo iškasta daugybė įvairiausių liekanų, iš kurių mokslininkai nustatė, jog čia kadaise gyventa meškų, dramblių ir kitų smulkesnių gyvių. Tas parodo, jog klimatas tada buvęs visiškai kitoks negu dabartinis. Gi pati sala turėjusi būti žemyno dalis, nes tokioj uoluotoj saloj, kur nėra geriamo vandens, tokie dideli gyvuliai kaip drambliai ilgiau kaip dvi savaites nebūtų išgyvenę. Ir dabar ši sala turi daug vargo su šviežiu vandeniu. Jis turi būti atgabentas iš žemyno. Vanduo čia gana brangus ir už jo litrą mes mokėjome po \$1.50. Gazuotas vanduo buvo daug pigesnis — jo butelis kainavo tik 1 dolerį.

Suintriguoti įvairiomis iškaskomis, romėnai čia pradėjo daugiau domėtis. Ją pradėjo nuodugniau tyrinėti. Taip buvo atrasti uolose įvairūs urvai, kuriuose imperatoriai įrengė prabangias pasilinksminimo vietas su prašmatniais maudymosi baseiniais, o kitus naudojo laivų statymui bei sandėliams.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

TIKĖJIMAS ARBA PRIETARAI

Šiandien daugelis sako: "Aš tikiu į Dievą Tėvą". Tačiau Dievo jie visai nepažįsta ir nežino ko jis reikalauja. Kartu su tikėjimu turi eiti Dievo ir jo valios pažinimas. Tikėjimas be žinojimo yra tik aklas įsitikinimas, paremtas spėjimu arba įsivaizdavimu. Su tikėjimu turi pasirodyti geri darbai, nes parašyta, kad "tikėjimas be darbų yra miręs", neturįs savyje gyvybės (Jok. 1:17). Didysis Mokytojas, Jėzus Kristus, yra pasakęs: "Kam vadinate mane Viešpatie, Viešpatie, o nedarote ką aš sakau" (Luko 6:46). Panašiai kalbą Ap. Povilas Kolosiečiams 1:10: "Elkitės kaip verta Viešpaties... nešdami vaisių gerais darbais". Ap. Jokūbas 1:22 sako: "Būkite žodžio vykdytojai, o ne vien klausytojai, apgaudinėjantys save. Tik vykdytojas tęs palaimintas už savo darbą". "Nes žmogaus Sūnus ateis savo Tėvo garbėje su savo angelais ir tuomet jis atsilyps kiekvienam žiūrėdamas jo darbą". — Mato 16:27.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Murikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsitampa, skambinti 2/4-2404

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius
1938 E. Main Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS

3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI

2618 W. 71 St. Tel. 737-5147
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Jūdytą troy.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63RD STREET
Val. antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofisio telefonai: 776-7880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofisio telefonai: 242 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antradi. trečiadi. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienio 2-4 val. popiet. ir kitu laikais pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. dan. detal. Speciali pagalba klijoms. (Arch Support) ir t. t.
val.: 9-4 ir 6-8, Seštadienis 9-1
2406 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: Prospect 8-3884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-3053

MOVING

Apraustas perkraustymas
ir įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 374-1882 arba 374-5994

HEAVY DUTY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

2000 LBS. CAPACITY

A. Petrikonis

Gėlės

KETURAKIO, AMERIKOS PIRTYJE AUTORIAUS, ATSIMINIMAI

(Tęsinys)

Brighton Parko Lietuvių klubo narių susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 2 d., 1 val. popiet. Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai prašomi atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vakas.

E. Strungys, sek.

ATSIŪSTA PAMINETI

VARPAS, 16 nr., žurnalas tautos bei žmogaus laisvei, tautinei kultūrai ir lietuvių, išteigtas 1889 m. Leidžia Varpininkų Filisterių Draugija, redaguoja Antanas Kučys. Šiame 192 psl. knygos formato numeryje rašo šio žurnalo bendradarbiai: Juozas Audėnas, Balys Dundulis, Kotryna Grigaitytė, dr. Kazys Karvelis, Antanas Kučys, Jonas Kutra, dr. Bronė Motušienė, Romas Spalis ir Vladas Slaitas. Gausi ir išsami visuomeninio bei politinio gyvenimo ir įvykių kronika. Kaina palikta sena — tik \$3, bet vertas daug daugiau. Rasyti administratoriui: Mr. Titas Briškaitis, 1214 No. 16 Ave., Melrose Park, IL 60160.

● Prancūzai stato traukinį, kuris važiuos 264 mylias per valandą. Traukinys kursuos tarp Paryžiaus ir Lyons. Bus pirmas greičiausiai važiuojąs traukinys pasaulyje.

Kaip jau sakiau, lenkiškų rinktinė sėkmingai buvo apmokyta, tačiau, kadangi mano senelė Marija Vilkutaitienė-Grinevičiūtė-Griniūtė (iš mano parvestojų marti, gi mano motina Magdalena Vilkutaitienė-Grinevičiūtė-Griniūtė (iš Kerkelio), abi buvo grynai lietuviškos kilmės ir lenkiškai nekalbėjo, tai to dėka lenkinimo kviatuly, be sudarytų klierikų pavardžių, daugiau rimtos žalos nepadarė, nes išskyrus kiek lenktelėjusį mano tėvą Simoną kiti šeimos nariai, atsime, tik geram ūpiui švytint, pašaipai pamėgdžiodami kartodavo: "To psiakrev. Za bistra...", arba: "A to ciemno, ani jednei gvezdečki ne vidac..." Tai buvo visas jų lenkiškas leksikonas. Tačiau ir tėvo nežymus lenktelėjimas buvo jam kiek dovanotinas. Mat jis buvo gan gabus, be galo darbštus, sumanus ir, be to, labai smalsus; jis, ne lankęs mokyklos (tada mokyklos buvo tik apskrities miestuose), mokėjo gan gerai skaityti (tada "čioti") ir neblogai rašyti (gal broliui padėjo); vėliau jis turėjo progą su broliais klierikais ir vėliau jau kunigais važinėti tai Seinūsna, tai po įvairias sulenkėjusias klebonijas, kur vien tik virtuvėse, kiemuose bei ūkio trobesiuose, užjama iš klebonijų rūmų ir net iš daugelio bažnyčių, vargo savo didį vargelių lietuviškoji kalba. Sveitimus kunigus bei savo brolius jis girdėdavo tik poniškai-lenkiškai besikalbant, ir jau tada į jo rankas patekdavo viena kita lenkiška knyga, o, be to, jis dar iš mažens ir kasdieninius

poterius lenkiškai kalbėdavo, tik ča — mįslė: kas jį tų lenkiškų poterių išmokė, jei jo motina, gi mano senelė Marija Vilkutaitienė (aš tai gerai prisimenu), tik lietuviškai, atmintinai ir iš maldaknygės, melsdavosi; tad belieka vienas spėjimas: kunigai per katechizaciją tikrų lietuvių vaikus lenkiškų poterių mokė. Suraskit pasaulyje didesnę niekiškumą bei išdavikiškumą, turint omeny, kad visi tie kunigai buvo grynai lietuviai.

Pamažu tėvas įprato skaityti lenkiškas knygas, o galop ir kalbėti lenkiškai pramoko, tačiau tam tik šalia savo namų turėdavo progos, nes, kaip jau minėjau, šeimoje moterys buvo tikros lietuviškos, tai tokia ir šeima išliko ir net ir abu kunigai, tėviškeje viešėdami, tik lietuviškai kalbėdavo. Iš jų tik kun. Antaną artimai — gerai pažinojau, jis mirė 1897 m., gi apie kun. Vincą, mirusį 1873 m., nieko neprisimenu, tik namiškai pasakodavo, kad mėgdavęs dainuoti, pats sau ir smuiku pritarėdavo, ir kad tik lietuviškai dainuodavęs. Dvi šių dainelių, esą jo paties sukurtų, iš namikių pasakojimų aš prisimenu, tai:

1. Šokinėjo kiėlė,
Po Vaškelių kiemą.
Odza opapa
Po Vaškelių kiemą.
Aš maniau, kad kiėlė
Ažna Vaškeliene
Odza opapa
Ažna Vaškeliene.
2. Oželis baltas,
Niekuo nekaltas;
Pagavo vilkas,
Į nagus savo;
Padarė cūdas,
Iškratė š. s.
Mėsą suėdė,
Kaulus ap. . . dē.

Pirmoji atrodo lyg neužbaigta, tačiau aš jos neprisimenu. Antroji nors gana vulgari, visgi, kaip grynai realistinė, pateisinama taisykle: šis dainos žodžio neišmes.

(Bus daugiau)

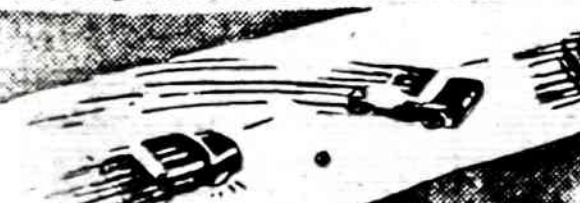
ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Born Loser!

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

*
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Viešos programos iš WCPA

1498 N. A. St.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja Aldona Daukus

Telef. HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Powerful anti-itch
drug you can buy
without an Rx!

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BICOZENE. Use only as directed. The medically proven cream for itching. **BICOZENE**

6 - Nauvoo, Chicago, 8, Ill. Wednesday, April 30, 1880.